

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ŠE VEČJA POOSTRITEV GOSPODARSKE KRIZE V ITALIJI

Splošno ogorčenje zaradi znižanja prejemkov — Pritisk vlade na trgovce — Z militarizacijo mladine hoče vlada znižati izdatke za vojsko

Pariz, 21. novembra. »Liberté« poroča iz Rima: Znižanju prejemkov državnih nameščencev so takoj sledile tudi banke, tovarne in vsa privatna podjetja, ki bodo, kakor napovedujejo, znižala svojim nameščencem plače za 12 do 15%.

Vsi ti ukrepi so izzvali v italijanskem prebivalstvu, ki je že itak slabo plačano, silen odpor. Največje ogorčenje pa je izzvalo dejstvo, da so ostale plače fašistične milice nedotaknjene, tako da si mora italijansko prebivalstvo odtrgati od ust, da še nadalje vzdržuje nepotrebno milico.

Deficit v državnem proračunu stalno narašča, ker so davčni dohodki zaradi vedno hujše krize znatno padli. Zadnji mesec so tudi zelo padli vrednostni papirji in sicer povprečno za 4%, kar predstavlja nad 4 milijarde izgube za italijansko gospodarstvo. Splošno je zavladala v italijanskem gospodarstvu velika desorganizacija. Italijanska industrija le s težavo konkurira na svetovnem trgu z inozemskimi industrijami, ki skušajo plasirati svoje proizvode za vsako ceno.

Kak efekt bo imelo splošno znižanje plač v Italiji, se trenutno ne more

še povedati. Vsekakor predstavlja ta korak zelo nevaran eksperiment. Z znižanjem plač se še bolj slabi kupna moč italijanskega prebivalstva, ki je zadnje čase zaradi hude gospodarske krize zelo padla. Zdi se, da je fašistični režim izgubil zaupanje gospodarskih krogov, ki so mu pred leti sami pomagali na površje. V italijanski vladi bodo morale prej ali slej nastati korenite izpremembe in odpraviti vsaka razlika med fašisti in nefašisti, ki je postala s sedanjem znižanjem plač naravnost nezno. Kaj bo sledilo, je še uganka. Na vsak način stoji fašistična vlada pred tako velikim problemom, da ga bo težko rešiti, ako ne bo našla brezpogojne podpore vsega prebivalstva, kar je pri sedanjih razmerah zelo malo verjeto.

Rim, 21. novembra. V zagovoru znižanja plač poudarjajo današnji listi, da je italijanska vlada sledila samo vzgledu Nemčije, ki je prav tako v svrhu štedenja in sanacije državnega gospodarstva znižala plače uslužbenecem ter vzgledu Anglije, ki je znižala plače železničarjem. Znižanje državnih uradnikov ne bo posebno prizadelo, ker bo vlada prisilila trgovce, da dajejo vsaj državnim uslužbencem blago za toliko procentov ceneje, za kolikor so

jim bile znižane plače. Vlada bo skrbela tudi za zgradbo uradniških stanovanj in bo omogočila vsakemu uradniku, da pride do lastnega doma. Trgovci, ki ne bodo znižali cen, bodo posebej obdavčeni.

Rim, 21. novembra. Italijanski ministri svet je včeraj sprejel važen zakon glede vojaške organizacije Italije. Po tem zakonu je uvedeno prisilno vojaško predvežbanje za vse mladeniče med 18 in 20 letom. Mladina bo morala posecati vojaške kurze, ki jih bo ustanovila fašistična milica po italijanskih občinah. Na drugi strani bo znižan vojaški rok od 18 mesecev na 12, v posebnih primerih pa na 6 in 3 mesece. Vlada meni, da bo tako veliko prihranila na stroških za vzdrževanje armade. Mladina se bo vezbala samo ob nedeljah in praznikih in sicer brezplačno. Vezbe bo vodila fašistična milica, ki je ustanovila v ta namen v vsej Italiji posebno organizacijo. Vsi mladeniči, ki so dosegli 18. leto starosti se morajo udeležiti vezb, sicer jim groze hude kazni. Kaznovani bodo tudi delodolalci, ki ne bodo pustili svojih uslužbencev na vojaške vaje. Izvzeti bodo samo oni, ki morajo skrbeti za družino.

Strahovita eksplozija v Rumuniji

Eksplodiral je rezervoar, v katerem je bilo 500 vagonov benzina — Škoda cenijo na 30 milijonov

Bukarešta, 21. novembra. Snoči se je dogodila strahovita eksplozija, ki je bila zvezana z velikim požarom, in sicer na petrolejskem ozemlju Astra Romana v Ploesti. Ko so hoteli napolniti do vrha rezervoar, v katerem je bilo že 300 cistern benzina, je nastala eksplozija. 60 metrov visok plamen je švignil v zrak. Zaradi obsežnih varnostnih mer se je posrečilo lokalizirati požar na rezervoare. Kakor se doznava, je zletelo v zrak 500 vagonov benzina. Materielna škoda se ceni na 30 milijonov lejev.

Državni svet odobril sanacijski program Brüningove vlade

Pomembna seja nemškega državnega zbora. — Zunanji minister dr. Curtius zahteva splošno razorožitev

Berlin, 21. nov. Državni svet je na svoji snočni seji po poročilih državnega kancelarja Brüninga in zunanjega ministra dr. Curtiusa deloma z večino glasov, deloma soglasno odobril celokupno sanacijsko delo vlade. Seji, ki se je pričakovala z velikim zanimanjem so prisostvovali ministri predsedniki vseh držav.

V svojem govoru, ki so ga vsi pričakovali z veliko napetostjo, je zunanji minister dr. Curtius v državnem svetu govoril o zunanje političnem položaju. Baval se je tudi z razorožitvenim vprašanjem ter je med drugim dejal:

Dočim se je Nemčija dosedaj vedno držala iste smernice, se zd, da namerava francoska vlada v tem vprašanju izpremembo kurza in da namerava zapustiti tla, ki so bila od 1. 1919 dalje podlaga vseh

razorožitvenih pogajanj. V versajski mirovni pogodbi je namreč v obvezni obliki določeno, da je svrha nemške razorožitve pogoj za dosego splošne razorožitve. Ker je Nemčija izpolnila ta pogoj, mora priti tudi do pogodbeno določenih posledic. Razorožitvena konferenca, čije čimprejše sklicanje zahtevamo, bo pokazala prave namene vsake države ter prinesla končno veljavno odločitev, ali se hoče priznati zahtevo Nemčije po splošni razorožitvi ali ne. Francoski zunanji minister je govoril o dobrih in slabih delih versajske mirovne pogodbe. Da obstojijo slabi deli, ki ne morejo večno ostati zakon, je nepobitna resnica, naloga državniške umetnosti je, da pravočasno izenači nasprotstva in da ustvari možnost razvoja.

Neutemeljena italijanska ljubosumnost

Francoska sodba o odnošajih med Italijo, Jugoslavijo in Francijo — Namesto nasprotij naj bi se sklenila trozveza.

Pariz, 21. novembra. AA. Znanostinar Scapini priobčuje v listu »L'Ordre« uvodnik, ki v njem analizira odnose med Italijo in Francijo. Clankar pravi, da motri Italija z velikim nezanimanjem prijateljsko politiko med Francijo in Jugoslavijo. Po mnenju pisca Francija uvideva težave, ki obstojajo med Italijo in Jugoslavijo in d. je Italija ljubosumna na vsako ladjo, ki priprajda v Jadransko morje, to pa zato, ker je njena obala brez

obrambe in zaščite, dočim je Dalmacija izvrstno prirodno zavarovana. Zato smatra Italija vsako ladjo v Jadranskem morju v svojo škodo. Navzlic temu pa se Italija ne bi smela vznemirati, ker Kelloggov pakt in pogodba o Društvu narodov prepovedujeta vsa kršna teritorialne težnje. Ako se upoštevamo, da so Francija, Italija in Jugoslavija podpisale te pogodbe, tedaj ni nemogoč poseben pakt v troje med njimi.

Razstava mest v Berlinu

Berlin, 21. novembra. AA. Prihodnje leto bo v Berlinu mednarodna razstava za gradnjo mest in stanovanjsko kulturo. Doslej se je prijavilo 14 držav. Med temi so poleg Amerike in Anglije Danska, Nizozemska, Italija, Avstrija, Ogrska, Švica in Češkoslovaška. Te države so si že preskrbele razstavne prostore. Vodstvo razstave je v pogajanjih za udeležbo Kitajske in Rusije. Pogajanja potekajo ugodno.

Iz policijske kronike

Zasačen pri vlomu.
Vlomi in tatvine se zadnje čase množe, čeprav je policija v zadnjem tednu polovila več vlomilcev in jih zaprla. Na drugem mestu poročamo o aretaciji nevarnega žeparja in tatv Martelja, ki ga je ljubljanska policija zasledovala s tiralicom in je bil te dni prijet od orodja. Snoči pa je bil na glavnem kolodvoru pri vlovu zopet zasačen mlad vlomilec. Detektiv Kosmina je zalotil 23letnega delavca Josipa C., ki je vlomil v železniški vagon in hotel odnesti okrog 20 kg sladkorja. last Nabavljalne zadrage državnih nameščencev. Fant je bil davi izročen sodišču.

Zasledovan požigalec.
V noč od 10. do 11. novembra je zgorelo na Kukulnem pri Starem logu v gozdu skladišče lesa, last trgovca Milana Kluna iz Ribnice. Zgorelo je približno za 10.000 dinarjev lesa. Požiga je osumljen cigan Nikola Petrovič rojen leta 1893. v Malem kotu občina Jezerane. Petrovič se kladi po gozdovih srezov Kočevje in Novo mesto skupaj s svojo priležnico Miciko Hudorovičev. Baje je Petrovič zažgal iz osvete.

Zopet karambol na Miklošičevi cesti.
Karambol na Miklošičevi cesti in slične prometne nesreče so tam že vsakdanji do-

godek. Jedva smo včeraj poročali o karambolu med kolesarjem in avtomobilistom, že je bil davi policiji prijavljen nov slučaj. Na križišču Dalmatinove ulice in Miklošičeve ceste sta se skupaj zaletela kolesar Alojzij Jankovič, livar v Ljubljani, in motociklist profesor Čeh. Kolesar je pri karambolu odletel s kolesa in se nekoliko pobil na desnem očesu ter levi nogi v kolku. Na kolesu ima okrog 250 Din škode. Kakor je ugotovil došli stražnik, je nesrečo pripisati zgolj naključju, deloma nepazljivosti kolesarja in motociklista.

6000 Din dolga
je napravil delavec Jakob T. pri trgovcu Tršarju v Tacnu in se ni hotel več prjavit pri njem. Te dni je trgovec delavca ovadil policiji, češ da gre za pomeverbo. Policija je delavca zasilila, ta pa je izjavil, da ne more plačati. T. je bil izpuščen.

Kolo so mu ukradli.
Dijak Marjan Skrbinšek je pustil včeraj med 16. in 17. uro svoje kolo v veži kina Matic. Med tem časom mu je nekdo 1500 Din vredno kolo, znanke »Princesa«, odpeljal. Kolo je bilo še dobro ohranjeno.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.75. — Berlin 13.475. — Bruselj 7.8628. — Budimpešta 9.8889. — Curih 1095.9. — London 274.59. Newyork 56.335. — 56.535 (56.435). — Pariz 222.09. — Praga 167.28. — 168.08 (167.68). — Trst 295. — 297 (296).

INOZEMSKÉ BORZE.
Curih: Beograd 9.128. — Pariz 20.2625. London 25.06625. — Newyork 513.9325. — Bruselj 71.93. — Milan 27.01. — Madrid 58.5. — Amsterdam 207.50. — Berlin 122.94. — Dunaj 72.65. — Sofija 3.7325. — Praga 15.30. — Varšava 57.85. — Budimpešta 90.235. — Bukarešta 3.06.

Zopet vojaška diktatura na Španskem?

Oster konflikt med kraljem in Berenguerjem — Kralj hoče zopet uvesti vojaško diktaturo, čemur pa se Berenguer upira — Odkrite grožnje kralju

Pariz, 21. novembra. »Populaire« poroča iz Madrida, da namerava kralj Alfonz znova uvesti diktaturo. Kot bodoči diktator se imenuje madridski policijski direktor general Malo. Kralj Alfonz je včeraj poklical k sebi njega in dva druga generala ter imel z njimi daljšo konferenco. Kakor se izve, je kralj Alfonz pri tej priliki razvil svoj načrt za ponovno uvedbo vojaške diktature, ki bi ji načeloval poseben direktorij treh generalov, bivših sotrudnikov Primo de Riverre.

Ko je ministrski predsednik Berenguer izvedel za ta razgovor, je takoj odšel v avdienco, ki pa je bila zelo kratkotrajna. Ko je zapuščal dvor, je bil zelo razburjen ter je novinarjem izjavil:

Tega neprestanega vznemirjenja ne morem več trpeti. Oni, ki ga povzročajo naj premislijo, kaj se lahko zgodi. Vlada je trdno odločena nastopiti proti vsakemu rušenju obstoječega reda in ima zato tudi dovolj moči. Odklanjam vsako odgovornost za posledice. Lahko rečem samo to, da nas ne more ničesar presenetiti.

Barcelona, 21. novembra. Kljub pomirjevalnim vestem iz oficijelnega vira je položaj še vedno zelo resen. Vsako uro pride do spopadov med stavkujočimi demonstranti iz policije. Pokazalo se je, da strokovne organizacije nimajo več v rokah oblasti in da se delo kljub pozivu, naj se preneha z generalno stavko, v večini obratov še ni pričelo.

Barcelona, 21. novembra. Kljub pozivu delavskega sindikata, naj se stavka preneha, se delavstvo zaradi pritiska komunistov ni vrnilo na delo. Na več krajih mesta je prišlo do krvavih spopadov med komunisti in policijo, ki je morala streljati, pri čemur je bilo več oseb ranjenih.

Kdo financira Heimwehr?

Majors Pabst je prinesel iz Italije velike vsote, ki so jih »darovali« fašisti za heimwehrovski pokret v Avstriji

Inozest, 21. nov. »Tiroler Volkszeitung« zopet ostro napada majorja Pabsta. Pri tem se sklicuje na informacije deželnega vodstva tirolskega Heimwehra. Po teh informacijah je major Pabst prinesel iz Italije velike vsote, ki so mu jih dale na razpolago fašistične organizacije in sicer s posredovanjem generalnega tajnika fašistične stranke Giurattija. Te vsote so deloma depozirane pri centrali Glavne banke za Tirolsko, deloma pa v švicarskih banknih zavodih.

Liet javlja dalje, da je Starhemberg zahteval, naj se te vsote izročijo zveznemu vodstvu, major Pabst in dr. Steidle pa sta to odklonila. Ta objava je v inozemski javnosti povzročila veliko senzacijo. Kakor se doznava iz heimwehrovskih krogov, je dr. Steidle z besedami »Mešajte sedaj svoj gnoj samci in v veliki razburjenosti zapustil konferenco heimwehrovskih voditeljev ter je še isti večer odpotoval v Cannes.

Pariška bančna afera

Pariz, 21. novembra. Ravnatelj banke »Oustric« Alfred Oustric je obtožen sleparije in nedovoljenih borznih operacij. Sodišče je imenovalo tri strokovnjake, ki bodo natančno preiskali stanje banke. Francoski list »Le Matin« piše, da znašajo izgube omenjene banke približno 400 milijonov dinarjev, kar predstavlja tudi za francoske razmere rekord.

Pariz, 21. novembra. AA. Poslanska zbornica je izvolila parlamentarni odbor, ki naj prouči vzroke poloma finančnega koncerna Oustrica. Odboru je nadalje naloženo, da ugotovi motive sedanje krize na borzah.

Uničena posetev v Argentini

Buenos Aires, 21. novembra. Uradno poročajo, da je napadla letošnja žitno setev neka bolezen. Kakor računajo, bo pridelala Argentina prihodnje leto za dva milijona ton manj žita.

Novi italijanski križarki

Rim, 21. novembra. AA. »Giornale d'Italia« poroča iz Livorna, da bo tamkaj konec decembra spuščena v morje križarka »Gorizia«. Križarka bo opremljena z motorji. V isti ladjelarnici bodo zgradili podobno križarko z imenom »Polac«. Ta ladja bo izgotovljena do 1. marca 1932.

Kontrola žitnega uvoza v Francijo

Pariz, 21. novembra. Danes je bil objavljen odlok, ki odreja strogo kontrolo uvoženega žita. Uvozniki bodo morali v carinskih deklaracijah navesti izvor žita in mlike in kam je namenjeno. Vse verifikacijske listine se bodo morale poslati poljedelskemu ministrstvu, ki bo tako nadzorovalo žitno trgovino. Kakor doznajajo, ima ta uredba namen omiliti posledice ruskega dumpinga z žitom, ki postaja na francoskem trgu bolj običuten.

Predsednik vlade v Kumanovu

Kumanovo, 21. novembra. AA. Danes je prispel semkaj predsednik ministrskega sveta general Peter Živković, da prisostvuje svečanostim ob otvoritvi obrtnega doma. Vse mesto je v zastavah. Sokolsko društvo bo povabilo generala Živkovića na ogled svojega doma.

Delo VZS

Beograd, 21. novembra. AA. Na seji vrhovnega zakonodajnega sveta od 16. do 19. t. m. je bila končana razprava zakonskega načrta o lekarniškimi zbornicah in zakonskega načrta o pobijanju pravnih poslov izven tečaja. Seji je prisostvoval kot referent ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje generalni inspektor dr. Andrija Stampar, za ministrstvo pravde pa dr. Bertold Eisner, predsednik oddelka vrhovnega sodišča v Sarajevu. Prihodnja seja bo 22. t. m. ob 16. z dnevnim redom: zakon o zaščiti mater in dece, zakon o vojaških pomoskih akademijah, zakon o srednjih trgovskih šolah.

Prepovedanje ameriških bank

N 21. novembra. Doslej je ustavilo plače malih ameriških bank. Po zadnjih vesteh so propadle v severni Carolini 4 banke. V Ashvillu je propadla banka, ki je imela 18 milijonov vlog.

Uspeh angleške letalke

Osaka, 21. novembra. AA. Angleška letalka Mistress Victor Bruce je priletela v Osaka. Iz Londona je odšla 24. oktobra. Na Japonsko je letela v zadnjem pasu preko Koreje. Na letališču je bila sprejeta z velikim navdušenjem.

Film o operaciji z elektriko

Izredno zanimiv znanstveni film, ki nam prikazuje, kako se delajo operacije z električnim tokom

Ljubljana, 21. novembra. Radiološki oddelek splošne bolnice v Ljubljani je dobil po zaslugi dr. L. Savnika na razpolago od tvrdke Siemens za en dan izredno zanimiv znanstveni film o novi metodi operacij z elektriko brez krvavenja, odnosno o kirurški diatermiji. Film je posnet na ženski kliniki v Erlangenu pod vodstvom prof. Dyroffa in Wintza in na kirurški kliniki v Münchenu pod vodstvom prof. Lexerja. Predvajanje je bilo v nekaterih največjih evropskih univerzitetnih mestih, kot je Berlin, na Dunaju, v Oslo in Neaplju. Zato je naravnost sreča za Ljubljano, da smo ga dobili, četudi le za en dan. Film je izdelala firma Emelka A. G., ki je znana po svojih izjemnih znanstvenih filmih.

Film nas najprej seznani s tehniko diatermije, z diatermičnimi aparati in njih upravljanjem, nakar pride na praktično uporabo diatermije na omenjenih klinikah.

Operacije s vrše z visokofrekvenčnim električnim tokom, ki ga je odkril naš Nikola Tesla. Vendar pa tega toka niso vedeli takoj izkoristiti v medicini. Šele po desetih letih je odkril D'Arsonval njegove toplotne učinke. Frekvenca toka pa je bila takrat še premajhna, le 50 period na sekundo (prekinjenje istosmernega električnega toka na sekundo). Ko so dosegli frekvenco 2–3000 period na sekundo, to je po 20 letih po odkritju visokofrekvenčnega toka, so ga začeli uporabljati za pregrevanje posameznih delov telesa v svrhu zdravljenja in tudi že za površne (kožne) operacije z izžiganjem bolnega tkiva. Za rezanje pa se tega toka niso mogli uporabljati, ker se je z njim tkivo le prežgalo ter je zaradi tega nastal v prerezu pepel tak, da se rana ni mogla zašiti — šivi niso držali. Ko so pa dosegli 50.000 periodni visokofrekvenčni tok, so lahko tudi z njim vršili težje operacije, za katere so se doslej posluževali izključno kirurškega noža.

Operacije z elektriko se vrše s pomočjo dveh elektrod: z nevtralno ali inaktivno veliko elektrodo (kovinska plošča), ki ima spoj s bolnikovim telesom, in z malo aktivno, ki je pravzaprav rezilo ali kirurški

nož na izoliranem držaju. Oblika te elektrode ali rezila, se razna po potrebi; n. pr. za površne (kožne) operacije se rabi zanj ki podobno zakrivljena žica, ki kožo zelo hitro in lepo »skalpirajo«.

Eminentne važnosti so te operacije predvsem zaradi tega, ker se vrše brez krvavenja rane, odnosno je krvavenje tako neznatno, da ne pride v poštev; to je ogromen napredek kirurgije v dobro človeštva, kaj mi je v zgodovini medicinske težko najti primera. Kirurg lahko opravi svojo delo hitreje, sigurneje in ne da bi riskiral, da bolnik izgubi preveč krvi. Tko se z elektrodo tako fino prereže, da žilice niti ne krvave, ker se takoj same zamaše, ako pa krvave velike žile, tedaj jih kirurg zapre z elektrodo; ob prerezu namreč stori elektroda zamaške iz krvi, ki zapro žile.

Druge velike prednosti teh operacij pa je v tem, da se rana in kirurško orodje sproti desinficirajo s tokom — z visoko toploto — tako da se kirurg ne more okužiti z bolezenskimi kalmi, n. pr. pri tuberkulozi.

Tudi rane se po tem načinu operacije hitreje celijo kot sicer in to najbrž zaradi tega, ker rana ni krvavela in ker je bilo tkivo finejšje prerezano.

Omeniti je še treba, da se tudi šivanje ran lahko vrši mnogo hitreje, če ni krvavenja in če je tkivo prerezano finejšje.

Najvažnejše pa je vsekakor, da so po tej metodi omogočene najtežje operacije, zlasti na ženskem telesu, kot n. pr. na maternici, prsih itd., in to brez nevarnosti za bolnikovo življenje.

Med drugim je tudi prikazana zelo zanimiva operacija na raku obolelega jezika pri nekem 68letnem bolniku.

Vse to film zelo nazorno demonstrira brez vsakega trikova; operacije so izvršene na živih telesih.

Film zasluži vso pozornost, zato je upati, da bo njegovo predvajanje privabilo predvsem zdravnike v polnem številu.

Kot rečeno, bo film predvajal le enkrat: in sicer v soboto 22. t. m. ob 18. v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti.

24 ur beograjskega življenja

Mleko raznašajo po mestu tudi študentje — Nekaj beograjskih posebnosti

Beograd, 13. novembra.

Ako se sploh more reči, da se v Beogradu dan začne, potem se prične, vsaj zdaj pod zimo, že ob 5. jutraj. Sicer pa je utripanje beograjskega javnega življenja brez konca; pri delu in zabavi je čas postranskega pomena.

Noč se se bori z jutrom, iz nešteti barov prodirajo glasovi saksofonov in bobnov, ki jim je alfa in omega »O dona Klara« in »Auch Du...« Po ulicah, ki so ob tej uri kakor izumrle, drve redki avtomobili, ki odvažajo vesele ponočnjake na stanovanja. Običinski uslužbeni pometajo ulice. Seveda se se sme doslovno razumeti, ker to delo skoraj po vsej ulici opravlja stroj, ki je montiran na avtomobilu, ki hkrati škropi prašni asfalt. Tu in tam, koder tečejo tračnice električne cestne železnice, popravljajo delavci pokvarjene ter zrahljane dele proge. Podnevi za kaj takega ni časa, ko je promet tako živahen. Zato je to njihovo nočno popraviljanje naglo, brez besedi, mrzlično. Pogosto srečujemo mrke in stroge orožnike s karabinko na rami.

Skoraj točno ob 5. se prične kretati lepi, elegantni tramvajski vozovi, ki odbrže v vse smeri, ob tej uri vozeč pred vsem le delavce, hitreje na delo na vse konce in kraje prostora Beograda. Raznašalci in prodajalci dnevnikov, moški in ženske, stari in mladi, s šopki novin pod pazduho teka po prebujajočih se ulicah ter vpijejo s svojimi močnimi, sonornimi glasovi iz polnih pljušč, s pristnim beograjskim naglasom: »Evo Politika, Politika, današnje Vreme, Vreme!...« Pogle se za redkimi pasanti, ki se ali pozni vračajo iz barov peš, potem ko so namenoma preslišali uljudne ponudbe številnih avtomobilov: »Evo taksi, taksi! — ali ki zgodnji hite na delo. Pogle se za njimi, po navadi po več kolporterjev za enim pasantom, tekmujejo med seboj, kdo bo prodal vsaj eno številko novin več.

Peki raznašajo pecivo, ki je še toplo in dehti tako prijetno, mesarji so urni, mlekarice nič manj. Bolj pravilno pa bi bilo povedano, da raznašajo mleko moški. Tu ni mlekarice, ki s svojimi vozički za Ljubljano tako tipične. Pač so tudi v Beogradu mlekarice, a precej redke in brez vozičkov. Mlekarice, seljanke pa tudi seljaki, prinašajo mleko v posodah ter sploh poljske prideleke v mesto obešene na dolge, nekoliko ukrivljene droge, položene preko rame. Seveda dovažajo seljaki v mesto mleko tudi na vozičkih, ki pa so povsem drugačni od posavskih. Večji so, isto tako na dveh kolesih, vlečejo jih pa ne seljaki sami, temveč so na konjsko vprego. Omeniti je treba tudi zanimivo dejstvo: po Beogradu raznašajo v zgodnjih jutranjih urah mleko tudi — študentje! Da, študentje. In to gimnazisti, prav tako pa tudi akademiki, seveda samo taki, ki se preživljajo skoraj samo s tem poslom. Vedeti je treba, da imajo študentje svojo mlekarško zadruzo, ki je nekeje v bližini Topčidera. Vsekakor je treba to njihovo akcijo pohvaliti in sicer iz dveh glavnih razlogov: 1.) se mora vpoštevati dejstvo, da srbski kmet v splošnem ni tako dobro situiran, da bi mogel sam šolati svoje otroke. Tako so študentje z dežele primorani, da se sami pošteno in dostojno preživljajo; 2.) moramo te študente postavi

vi za vzgled, da se inteligent nikakor ne sme samovati fizičnega dela. Sicer pa bom o tej njihovi hvali in pozornosti vredni akciji v kratkem spregovoril obširneje.

Nosači, po naše postrešniki, a po beograjsko »tregerije« v svojih čepicah s številkami ter s samarji na bratih hite na svoja mesta, da bodo čim prej kaj zaslužili, prenašajo na svojem hrbtu ogromne tovore. Tudi pri teh je zanimivo, da se zelo redko poslužujejo vozičkov, ker so ti predragi, zato jih nadomestijo s samarji. Samar se imenuje priprava iz usaja ali večerine, ki ima obliko pravokotnika z vzbočino na spodnjem koncu, na katero se prisloni breme. Ima dvoje oprt, kakor oprti v koš, poleg tega pa nekoliko močnih vrvi, s katerimi se tovor pritrdi. In tak samar naloži nosač tudi po troje velikih in težkih kovčegov, ki jih vtrajno nosi, globoko sklonjen k tlom. Ako je treba, naloži na svoja ledja tudi celo omaro. Ob tej priliki bi veljalo omeniti, da je beseda »samar«, ki pomeni tovor, v zelo ozki zvezi z besedo »nasamariti«. Še bolj interesantno pa, kako je med tema dvema izrazoma prišlo do tako ozke sorodnosti. Malokomu je neznana pripovedka o oslu, ki je bil otovorjen s soljo. Nosač ta slani in težki tovor je moral prebresti potok. Ko je bil sredi vode, se je spotaknil in padel. Sol se je v vodi raztopila in ko se je osel dvignil, je presenečen opazil, da je tovor zdaj mnogo lažji, nego je bil pred padcem. Zato si je dobro zapomnil to empirično in praktično dejstvo. Ko ga je drugi vodila pot proti onemu potoku, je bil otovorjen s kreslinimi gobami. Ko je bil sredi potoka, je namenoma padel v vodo. Toda strah in groza! Ko se je hotel dvigniti, se ni mogel. Suhe kresline gobe so se tako napile vode, da so postale mnogo težje.

Tudi čistilci čevljev hite na svoja mesta, noseč seboj svoje priprave: zaboječek, obit z reklamnimi ploščicami iz pločevine, na katerih je podstavek za čevlje, ki se je drži pod urne krtače v čistilskih rokah. Ti čistilci, ki so po večini Makedonci, pa tudi cigani, stari in mladi, sede vse ljubi dan za svojim zaboječkom in čakajoč umazanih čevljev, venomer pušijo. Ko pa vidijo prihajati kakega človeka, začne s krtačami, ali kakor se jim tu pravi, »škelamit«, razbijati ob zaboječke, kličejo in vabijo, da jim človek že ne more odreči, saj te označijo za 2 dinarja, da si ti samemu sebi dobro zdi.

Pridne gospodinjice hitijo na trg, na »pijace«, kakor pravijo tu, koder je vsega dovolj, vsaj v zgodnji jeseni, posebno pa paprike ter paradiznikov, dočim uprav krompirja, ki je pri nas nepogrešljiv, ni toliko na razpolago. Med tem so odprli tudi trgovci — speceristi, ali kakor jih tu nazivajo, bakalničari, svoje »balaske radnje«, deca hiti v šolo, na glavi imajo čepico s številko, kar pomeni razred, pa tudi šola se da razbrati iz števil zlatih našivov. Beograd se je povsem predramil, polnilni promet postaja vse večji in gostejši, avtomobili tulijo swareče in grozeče, vmes cingljajo krugaljčki na vratovih flakarskih konj, težaka kljuseta, vlekoča težke vozove, turbočno pozvanjajo s svojim zvonci, kakor da bi sama sebi zvonila k pogrebu. Vse hiti za poslom, za kruhom, ki je tu morda še dražji nego drugod, saj je Beograd veliko mesto in to je drago.

Po kavarnah sede le tisti, ki utegnejo prelistavati novine, da vidijo, kaj je novega po svetu, kaj doma. Posebno pa so polni »podrumci«, kjer se toči rakija ter pristna »klekovača«, ki de dobro posebno ob dežavnih jesenskih jutrih. (Klekovača je nekako žganje, ki se pripravlja iz »klek-nje«, neke vrste posušenega grozdja). Podprti s šilcem te tople pijače hite dalje, ta na posel, oni v »kafano«, da se tam snide s prijatelji na partiji kvart ali domine, skratka, da se v veseli družbi pogovori o tem in onem.

Boris Wider.

Serija A-000001

»Kakor v kinu,« pravi nekdo v tej komediji. In tudi beseda »bajka«, pravilica pa de. In res je vse skupaj krotka, prijetna in dobro narejena, tehnično prav dobra pravilica za odrasle. »Življenje je lepo,« komedija velikega, skoraj naivnega optimizma in tale ruska sodobna komedija o srečni uboge deklici, ki srečno podari, zaigra, izgubi, a ž njo dobi glavni dobiček, ki je le nekaj trenutkov izgubljen, a že zopet dobljen ter postane temelj bodoče sreče v zakonu z resolutno marljivim, ponosnim študentom, sta si zelo sorodni.

Zdi se, da se človeški okus vrača k navivnemu idealizmu, ker se je prenasitil razkrojnevalnega, nad vse obupnega pesimizma ter uživa zopet kakor naše babice ob romanih in igrah, ki so vse prej kakor verjetne in resnične slične, a ljubeznivo zabavne in filmsko napete.

Iz ruske sodobnosti naj bi bila zajeta ta komedija, a Aleksej Tolstoj ne uporablja čopiča in barv Leva Tolstega, niti Maksima Gorkga, niti Leonida Andrejeva, nego je zelo soroden Marlittovski, Werneri, Kuhrts - Mahlerci. Vsi značaji so čudovito mehki in dobri, celo lopovi nož kvečjemu pokažejo, a ga nikoli ne rabijo, in vse se zaključuje v vesplošno zadovoljstvo brez borb in konfliktov, kajpak s srečno poroko. Profesionalni tat in žepar, domišljav gizdali, hišni oskrbnik, metresa, tatova, zvodnik krčmar, sibirski hazardist, boljševik kot član hišnega komiteja..., vsi so simpatične dobričine, ki po slikanju Alekseja Tolstega ne znajo biti res zli in niso nikoli resno brutalni. Zanimive figure, osvetlene je z dobre plati, vsi v bistvu blagi in krotki, brez velikih strasti in borbenosti.

A tehnično je vsa ta sodobna, limonadna pravilnost izvrstno podajana, daje igralcem priliko, da se uveljavljajo, in široki publiki je všeč, dasi globlje vtiska ne ostavlja in niti miselno, niti čustveno ne daje povoda, da bi o njim razpravljali. Morda bi dosegli hudožestveniki ž njo močnejši vtisk, ker bi zlasti ansamblske prizore temeljiteje in po svoji nacionalni resničnosti globlje zajeli, glajše, naravne predstavljali.

No, tudi našemu ansamblu gre priznanje za to, scenično in igralski v skupinskih prizorih nikakor ne lahko komedijo. Ako odjemem par neutemeljenih premorov in zadregnih šepanj, moram zapisati, da je predstava v režiji prof. O. Sesta uspeša.

Neumestno se mi pa zdi peti ruski, če se igra rusko delo v slovenskem prevodu. Glavno vlogo Ljube, dekleta menda iz mestne province, ki ima spečko z glavnim dobitkom, je imela ga. Mira Danilo - Neftanova. Takale skladba nedolžnosti z dežele ni ravno glavna moč ter razveseljivo napredujoče in vedno krepkeje se uveljavljajo igralce. V »Krogu s kredo« ali v »Nevesti s krono« je bila še boljša. Izvrstna je bila Margot ge. Medvedove, prav dobro zamišljene in izvajane figure Sašnjava (g. Cesar), gizdalina Rudika (g. Zelezničnik), Pišulova, tata (g. Kralj) igralca tihotapca Hinina (g. Daneš), krupelja (g. Lipah), krčmarja Salohovića (g. Levar) in posestnika sibirskih rudnikov (g. Skrbiniček).

Tudi manjše vloge so prav dobro izvajane, na čelu študent Aljoša (g. Jan), Bezjakov (g. Jerman) Žužina (ga. Juvanov), Jodin (g. Plut), pa Sonja (g. Sest). Bilo je mnogo odobravanja. Prijeten večer. Tem prijetnejši, ker je igra še pred 10. doigrana vzlic trem dolгим premorom. Fr. G.

Skozi plamen pred oltar

Včeraj se je v Ljubnem poročila gdc. Melita Thalerjeva iz ugledne Thalerjeve hiše v Skofji Loki z g. kapetanom Mirkom Tomičem. Ker je bila poroka v Ljubnem na Gorenjskem, kjer je za župnika nevestin stric, so se svatje ob 8. jutraj odpeljali z avtomobilom iz Skofje Loke proti Gorenjski. V svojem avtomobilu se je vozil nevestin oče vletrovec g. Račel Thaler s svojo soprogo go. Rezišo in sinom Radom. V drugem avtomobilu sta se peljala žena in nevesta z nevestino sestro gdc. Ellico Thalerjevo, s tretjim avtomobilom pa g. Jese iz Skofje Loke peljal podposelnika g. Vodeba, kapetana Lazovića in poročnika Vrhavca kot najboljšje ženineve prijatelje.

Že v okolici mesta v senčnatih gorjajih je imel zadnji avtomobil defekt. Vsi trije oficirji so izstopili in lastnik avtomobila je skušal defekt popraviti. Nenadoma je pa nastala močna eksplozija in avtomobil je bil ves v plamenih, da mu je vsekaj minutah zgorela vsa karoserija in tudi sukinja g. Ješe. Gg. oficirji so morali nazaj v mesto po drug avtomobil. Nesrečo torej ni bilo prav nobene, pač pa je lep simbol, kako sta se žena in nevesta skozi plamen goreče ljubezni pripeljala v mirno domovnanje zakonske sreče. Novoporočec menia tudi naše iskrene čestitke!

Previdnost.

— Veseli me, mladi prijatelji, da vas zopet enkrat vidim. Zdi vas na morate posetiti.

— Obžalujem, gospod svetnik. Z veseljem, toda časa nimam.

— Kar pridite brez skrbi karte vrževa. Obe moji hčerki sta že zaročeni.

— O, če je tako, pa že pridem.

Besedo imajo naši čitatelji

Prošnja mestni občini

Sliši se večkrat, da je ta ali ona ulica premalo razsvetljena, druge pa zopet tako bogato. Mislim pa, da sta Poljanski in Sv. Petra nasip gotovo najbolj zapuščena. Zvečer že se gre, da se tu in tam skriva kak parček pred javnostjo, ampak pozneje je pa pot smrtno nevarna. Pozneje gre do domov le oni, ki pogledajo preveč v kozarec. Letos sta se šla že dva vedrit v Ljubljano in sicer ob 12. ali po 1. ponoči. K sreči je bila Ljubljanka še tako plitva, da sta skobacala na otoček in čakala usmiljenih ljudi, da so vstali iz gorke postelje in ju šli reševati. A kaj bi se zgodilo, če bi bila Ljubljanka globoka kot je ob deževju?

Pa tudi otročkom, ki se igrajo ob teh bregovih proti večkrat nesreča. Iz tega je razvidno, kako potrebna je regulacija Ljubljance. Mestni magistrat pa prosimo, naj nam privoči malo več svetilj v tem zapuščenem kraju, da ne bo več nesreč. Prizadeti.

Še o celodnevem pouku

Včerašnji »Slov. Naroda« je priobčil vest, da nameravajo v Ljubljani uvesti celodnevni pouk na osnovnih šolah, t. j. da bi otroci hodili v šolo dopoldne in popoldne. Takoj moram poudariti, da ne grem z duhom časa. Vse države, Avstrija, Nemčija, Francija, Angleška itd. so uvedle samo popoldnevni pouk in to s pedagoškega stališča, naši pa hočejo tudi s »pedagoškega« stališča uvesti zopet celodnevni pouk.

Tudi v Zagrebu so hoteli uvesti lani na osnovnih šolah celodnevni pouk, pa so se takoj oglasili starši. 5. januarja t. l. so »Novosti« pisale: »Roditeljska dolžnost nas sili, da opozorimo ne le merodajne faktorje, temveč tudi široko javnost na slabe posledice celodnevnega šolskega pouka. Vse napredne države uvajajo samo enkratni dnevni šolski obisk, ker se je pokazalo, da šola na ta način samo pridobi in to v učenju in zdravstvenem oziru. To bi morala uvideti tudi prosvetna oblast. Celodnevni pouk škodi otroškemu zdravju. Poleg tega ga pa ovira še pri učenju drugega predmeta: glasbe, tujega jezika itd.

Na koncu »Novosti« se pripominjajo: »Smatramo, da je celodnevni pouk na osnovnih šolah škodljiv: 1. napredovanju otroka ker ga ovira v njegovi privatni izobrazbi; 2. njegovemu zdravju in 3. dela neprimliko staršem. Apeliramo zato v imenu vseh staršev na naše šolske oblasti in učiteljsvo, da deluje zoper uvedbo celodnevnega pouka, ker je celodnevni pouk na škodo našim otrokom. V vprašanju šolskega

Beležnica

Koledar.

Danes: Petek, 21. novembra 1980, katoličani: Dar. M. D. pravoslavni: 8. novembra, Sav. in Mihail.

Današnje prireditve.

Drama in opera zaprti.
Kino Matice: Hajduška pesem.
Kino Ideal: Dve rdeči roži.
Kino Ljubljanski Dvor: Film ZKD: Kirehfeldski župnik.

Dežurne lekarne.

Danes: Bahovec, Kongresni trg, Ustar, Sv. Petra cesta, Hočevar, Sp. Šiška.

Iz gledališke pisarne

DRAMA.

Začetek ob 20.

Petek, 21. novembra: Zoprt.

Sobota, 22. novembra: Gospa ministrica. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Nedelja, 23. novembra ob 15.: Utopljenca. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. — Ob 20.: Serija A-000001. Izven.

Ponedeljek, 24. novembra: Sen kresne noči. Red A.

Nad vse uspelo Nušičevo komedijo »Gospa ministrica« ponovi ljubljanska drama v soboto 22. t. m. ob osmih večer kot izven predstavo pri znižanih cenah. Komedija je tako navdušila ljubljansko občinstvo, da je pri vse dosedanjih prizorih gledališče do zadnjega kotička napolnilo in se izvrstno zabavalo ob komičnih prizorih, ki se vrstijo v komediji. Naslovno vlogo igra ga. Juvanov, ostale vloge pa so v rokah naših najboljših dramskih članov. Režija Fran Lipahova.

V nedeljo popoldne ob 15. se po daljšem presledku vprižori v ljubljanski dramatični gledališčni »Utopljenca« z gg. Cesarjem, Kraljem in Levarjem v glavnih vlogah. Pri predstavi sodeluje orkester dravske divizije. — Zvečer ob osmih se prvič ponovi uspela komedija »Serija A-000001«. Obe predstavi se vršita v eni abonmani. Popoldanska predstava je po znižanih cenah.

OPERA.

Začetek ob 20.

Petek, 21. novembra: Zaprt.

Sobota, 22. novembra: Evgenij Onegin. Gostuje Josip Stepnowski, tenorist opere v Katovicah. Ljudska predstava pri znižanih cenah, na korist Udruga gled. igralcev.

Nedelja, 23. novembra ob 15.: Gorenjski slavček. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. — Ob 20.: La Mascotte. Izven.

Ponedeljek, 24. novembra: Zaprt.

ga pouka se ne sme postopati pa paragrafi, ker nimamo opraviti z mrtvimi akti temveč z živimi bitji in ker niso otroci radi šole, temveč šole radi otrok, pedagogi pa zato, da sestavijo najboljše predpise v korist naših malih!

Tako »Novosti«. In ljubljanski pedagogi? Hrvati v Ljubljani.

Ker imam tudi jaz šoloobvezne otroke, sem se informiral o vzroku, zakaj namerava šolska oblast uvesti pouk dopoldan in popoldan. Izvedel sem, da je glavni vzrok ta, ker so nekateri delavski otroci ves dan brez nadzorstva, kjer sta oče in mati v službi. Začel sem premišljevat, pa sem uvidel, da je v Ljubljani takih otrok neko 4–5%. In vendar hoče oblast radi 5% obremeniti 95% drugih otrok. Na Dunaju in drugod imajo občine za take zavetišča. Napravite tudi tu tako, nikakor pa ne mučite naših otrok z dvakratno hojo v šolo. Ali bi ne bilo morda v korist Sokolu, ako bi se pri njem uvedla taka zavetišča, kjer bi 5% tistih delavskih otrok našlo popoldan nadzorstvo? Premislite to!

Ljubljanski oče.

Za napredek Ljubljane

Gospod urednik! Ker ste otvorili rubriko: »Besedo imajo naši čitatelji«, naj mi bo dovoljeno nekoliko opazk, ki se nanašajo na razvoj Ljubljane, ki se v resnici razvija tako, da je veselje in da bo v dohodnem času eno najlepših mest Jugoslavije.

Kakor ima Zagreb svojo vzpenjačo za Gornji grad, bi jo potrebovala tudi Ljubljana za svoj Grad z ozirom na mnogobrojno kolonijo na njem, kakor tudi na one, ki so prekomodni, da bi se vzpenjali nanj. Charles Nodier je živel nekaj časa v Ljubljani; ali ne bi ena novih ulic mogla biti po njem imenovana?

Imamo sedaj nekaj prav lepih trgov, a kdaj pride na vrsto tudi Novi trg? Valvazor trg je pa še vedno Muzejski trg in Valvazor še vedno stoji tam, kjer bi ne smel in čaka na boljšo čase.

Imamo več takih kitajskih zidov, kakor je tisti v Nunski ulici, a tistega med mišma št. 12–18 v Kolodvorski ulici bi bilo najbolje iz prometnih ozirov porušiti, ker ulico precej zožuje. Tudi tisti grdi plot pred humanistično gimnazijo naj bi prej ko mogoče zginil, da se ulica razširi, kakor je to potrebno.

L. B.

— Gg. stalnemu gostu v Emonski kleti in L. V. V rubriki »Besedo imajo naši čitatelji« priobčujemo dopise samo pod pogojem, da je pisec podpisan.

Za operno predstavo »Evgenij Onegin« v soboto ob priliki gostovanja poljskega tenorista Josipa Stepnowskega se vrši redna prodaja vstopnic pri dnevnih »Izgajni« v operi. Vstopnice se rezervirajo lahko tudi telefonično potom (Telet. št. 2231) ali v pisarni Udruga gled. igralcev v mali hiši na opernem dvorišču (med 2. in 3. uro popoldne).

V nedeljo popoldne se poje »Gorenjski slavček«, zvečer ob osmih pa privlačna opereta »La Mascotte«. Popoldanska predstava pri znižanih opernih cenah.

Sport

— L. Hrvatski Motoklub v Zagrebu priredi v nedeljo 23. t. m. avtomobilsko, motociklistično in kolesarsko dirko v Zagrebu na 1 km progi. Motokolesarski klub »Mrti« opozarja na tozadevni točni razpis, ki je razviden na klubski deski in pri klubskem tajnistvu (telefon 2662). Nameravan je skupni odhod k dirki z avtomobusom, če se prijavi zadostno število udeležencev. Tozadevne prijave sprejema g. R. Debelak, Kapiteljska ulica 3 (tel. 2942).

Poroka kralja Borisa in ustava

V bolgarskem sobranju je vodja socialistov Pastuhov vprašal vlado, kakšni so bili verski pogoji poroke kralja Borisa z italijanskim princem Giovanno Po njegovemu mnenju je »bil s to poroko kršen čl. 38 bolgarske ustave, v kolikor gre za veroizpoved bodočega prestolonaslednika. Pastuhov je tudi vprašal, če bo posledica kraljeve poroke izprememba bolgarske zunanje politike. Omenil je vesti nekaterih listov, ki so pisali, da je italijanski poslanik v Sofiji Piacentini izjavil, da je rešitev Bolgarije samo v fašizmu. Pastuhov je mnenja, da pomeni ta izjava nedopustno vmešavanje v bolgarske zadeve.

Ministrski predsednik Ljapčev je takoj odgovoril na interpelacijo, češ, da ga je poslanik Piacentini napeljal in pooblastil, naj odločno demantira vse vesti o njegovi izjavi. Bolgarska zunanja politika ostane tudi po kršitvi poroki neizpremenjena. Kar se tiče kraljeve poroke, je ministrski predsednik opozoril na izpremembo ustave leta 1893., s katero je bilo kralju Ferdinandu omogočeno poročiti se s princezo Marijo Luizo tako, da bi postali vsi otroci iz tega zakona katoličani. Zdi pa poroka kralja Borisa ni zahtevala izpremembe ustave. Zato ministrski predsednik ni hotel govoriti o verski strani kraljeve poroke, niti o bodočih notornih kraljeve rodnine kateri želi imeti obilneše potomstvo. Omenil je samo besede sv. Pavla, da mora še ubogati svojega moža.

Dnevne vesti

— **Kongres Čehoslovakov v Jugoslaviji.** Zveza čehoslovakovskih društev v Jugoslaviji bo imela 7. decembra v Osijeku svoj redni letni kongres. Kongres bo otvoril na predvečer s slavnostnim koncertom osiješke Filharmonije ter pevskih društev »Kuhač« in »Zrinjski«. Čehoslovake pozdravi na koncertu v imenu Jugoslovenov župan mesta Osijeka dr. Hengel. Koncert bodo oddajali po radu.

— **Preseljeni odvetniške pisarne.** Odvetnik v Dolnji Lendavi dr. Janko Leskovec se je preselil 15. t. m. s svojo pisarno v Rogatec.

— **Iz zdravniške službe.** V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan zasebni zdravnik v Mariboru dr. Josip Furlan.

— **Tolmač portugalskega jezika.** Višje deželno sodišče v Ljubljani je imenovalo konzula portugalske republike v Ljubljani g. Dragotina Štručlja za tolmača portugalskega jezika pri deželnem sodišču v Ljubljani.

— **Razpisani službi.** V območju višjega deželnega sodišča v Ljubljani sta razpisani dve mestni pisarniški pripravnikov 4. skupine III kategorije. Prošnje je treba vložiti v šestih tednih.

— **Ne nasledite agentom nesolidne trdve!** Neka dunajska trdva pošila po naši državi svoje agente, da zbiraljo naročila za povečane slike. Naročniki pa slik navadno ne dobe in tudi denarja jim trdva ne vrne. Če pa že dobe slike, so tako slabe, da je najbolje vreči jih proč.

— **Nove lokomotive za brzovlake.** Prometno ministrstvo je naročilo pri znani nemški tovarni lokomotiv Borsig na račun reparacij 40 novih lokomotiv za brzovlake. Nove lokomotive bodo tako močne, da bodo vozile kompletno garnituro brzovlaka s hitrostjo 100 do 110 km na uro. Nekaj jih dobi naša železniška uprava že letos.

— **Državni gojenci na veterinarski fakulteti v Zagrebu.** Vojno ministrstvo je sprejelo več gojencev, ki bodo na državne stroške študirali v šolskem letu 1930-31 v Zagrebu veterinarstvo. Med drugimi so sprejeti Franc Karlin, Ivan Ključec in Rudolf Brnčić.

— **Mednarodni letalski kongres v Parizu.** 23. decembra se prične v Parizu 1. mednarodni letalski kongres, ki ga priredi francoski odbor za aviacijo. Razpravljalo se bo o vseh izumih, ki lahko služijo varnosti v aviaciji, o dokumentih in statističnih pregledih, ki morejo služiti propagandi letalske sigurnosti itd. Pokroviteljstvo nad kongresom so prevzeli naš, španski in belgijski kralji, luksemburški in monakovski princ ter predsedniki francoske, litavske in latvijske republike. Našo delegacijo bo vodil generalštabni brigadni general in načelnik štaba zrakoplovne komande Vojislav Petrovič.

— **Čehoslovsko - Jugoslovanska revija.** Izšla je 3. številka »Čehoslovanske - jugoslovanske revije«, ki jo urejajo dr. Antonin Uhlir v Pragi in Mončilo Milošević v Beogradu. Tretja številka prinaša naslednje članke: Nika Bartulović: »Jadrani in Slovani«, dr. F. Štala: »Čehoslovanska republika«, M. Murko: »Za narodno epiko po Jugoslaviji«, dr. Milorad Nedeljković: »Možnosti ekonomske in finančne sodelave Čehoslov. in Jugoslavije«, dr. J. Auerhan: »Pomen čehoslovanske manjšine v Jugoslaviji za Čehoslovansko republiko in čehoslovanski narod«, R. Turčin: »Čehoslovanska veja v Jugoslaviji« in Nedeljko Živac: »Jugoslovensko profesoorsko društvo«. Poleg člankov prinaša »Čehoslovsko - jugoslovanska revija« v 3. številki krajše prispevke o kulturi, umetnosti, politiki, narodnem gospodarstvu itd. Priložen je zemljevid Čehoslovanskega kraljevstva.

— **Beograd naroča kovanje in lipe iz Ljubljane.** Te dni so poslali iz mestne droverije 200 mladih divjih kovančev in 200 lepih, mladih lip v Beograd za tamkajšnje parke in drevorede. Beograd žrtvuje dosti za oplešavo svojih parkov in drevoredov.

— **Smrtna kosa.** Davi je umrla v Ljubljani ga. Fani Gregorčičeva, rojena Koširčeva. Pogreb bo jutri ob 16. iz mrtvačnice pri Sv. Krištofu. Blag je spomin! Težko prizadeti rodbini iskreno sožalje!

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in da padavine niso izključene. Tudi večer je bilo po vseh krajih naše države oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu 15, v Mariboru 12, v Beogradu 11, v Ljubljani 10,8, v Skoplju 10, v Sarajevu 9,9. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,5 mm, temperatura je znašala 10 stopinj.

— **Podjeten tat in žepar aretiran v Litiji.** Litijski orožniki so te dni aretirali podjetnega tatu in žeparja Alojzija Mertelja, kovača iz Kranjske gore, za katerim je ljubljanska policija izdala tračnico. Mož je hodil zadnje čase zlasti po selih v litijski okolici, stikal po tujih žepih, popival po gostilnah, se bratil s pijančki in jih v pijanosti okradel. Večkrat so ga sicer zasačili in ga pošteno nabunkali, imel je pa srečo, da ga niso izročili orožnikom. Kakor so ugotovili orožniki, je ukradel neki Zagrebčan okrog 600 Din, hlapca Franceta Kokalja z grnaške graščine je olajšal za 500 Din, posestnik Jugu z Brega je pa tudi ukradel nekaj denarja. Ljubljanska policija je zasledovala Mertelja zaradi poskušene vloma. Dočim se ji je posrečilo njegovega tovariša aretirati, je Mertel pravčasno odnesel pete. Podjetnega žeparja, ki je bil zaradi tatvin že večkrat kaznovan so orožniki izročili litijskemu sodišču.

— **Občinski stražnik Božič se je ponesrečil.** Poročali smo večer o zagonetni smrti občinskega stražnika Dušana Božiča iz Indije, katerega so našli na pragu stanovanja njegovega tasta s prestreljenim srcem. Pri obdukciji trupla je komisija ugotovila, da je zločin izključen in da gre zgolj za nesrečo. Kljub temu orožniki še vedno nadaljujejo preiskavo in so Božičevo ženo ter njene roditelje ovadili sodišču.

— **Avtozagreb - Bjelovar zgorel.** Včeraj popoldne je zgorel avto, ki vozi na prog Zagreb - Bjelovar. Med vožnjo je sredi poti v vasi Korenovo v motorju nenadoma nastala eksplozija in hipoma je bil avto v plamenih. Z avtobusom se je vozilo 17 potnikov, ki so se pa rešili.

— **Samomor 70letnega don Juana.** Na pristavi Tornja blizu Sente si je te dni prežezal žile na rokah in se še obesil 70letni Pavel Juhaz, bogat in ugleden posestnik. Zanimivo je, da si je starček končal življenje zato, ker ni mogel več ljubiti Juhaz je bil znan kot velik don Juan.

— **Avtomobil povozil otroka.** V Turnju v Dalmaciji se je te dni pripetila težka nesreča, katere žrtev je postal 4letni sinček Nikole Mandića. Osební avto, ki ga je šofiral nešč konzul v Zadru g. Simić, je povozil otroka in mu zmečkal glavo. Težko poškodovanega otroka so prepeljali v bolnico, pa je že med prevozom umrl.

— **Dve žrtvi pretepa.** V mariborsko bolnico so prepeljali te dni težko poškodovanega 73 letnega delavca Jurija Tarkusa z Vrhovega dola, ki se je bil sprl s pastirjem Matvezem Kovacem. Med prepriom ga je pastir opazil s palico po glavi, da se je zgrudil, potem ga je neusmiljeno pretepel. Trnovski vasi pri Sv. Boženu so se te dni v gostilni stekli fantje. Med pretepom je bil težko poškodovan 21 letni vinčarjev sin Franc Vršič, katerega so morali prepeljati v pujsko bolnico.

— **Obsojena zaradi poverbe.** Pred okrožnim sodiščem v Somboru se je te dni zagovarjala bivša poštna upraviteljica Ružica Bingulac iz Karavukovega zaradi poverbe. Upraviteljica je najprej poverila 28.000 Din. Njea oče je prodal hišo in kri primanjkljaj. Zato je upraviteljica še ostala v državni službi. 21. avgusta je pa v Prigrevici videla na tamošnji pošti da je poštna upraviteljica shranila v blagajno večjo vsoto denarja in da je ključ obesila na steno. Splazila se je v urad, odprla blagajno in pobrala iz nje 10.000 Din. Pri zaslišanju se je zagovarjala z bedo, češ, da je morala po smrti svojega moža preživljati štiri otroke. Sodišče je to upoštevalo in je bila Bingulacova obsojena samo na leto dni zapore.

Iz Ljubljane

— **Lj. Novinarske prireditve** otvorijo vsako leto sezono družabnih prireditev in plesov v Beogradu, Zagrebu in v Ljubljani. V Beogradu in Zagrebu prirejajo novinarji elitne plesne, na katere se zbere več družbe, v Ljubljani so pa izbrali novinarji za svojo prireditev državni praznik 1. decembra in ji dali s tem izrazito narodno in patriotsko obeležje. Novinarski koncert privabi vsako leto toliko občinstva iz vseh slojev, da je velika unionska dvorana pretesna. Saj pa tudi ni čuda, kajti tako popularnega koncerta s tako izbranim in pestrim sporedom, kakor ga priredijo naši novinarji, Ljubljana sicer ne pozna.

— **Lj. Svatojeme danes v Narodni tiskarni,** ker so davi pri franciskanih ukenih rožnini verigami našo drago kolegico iz uprave našega lista gđno. Anico Franketovo v jarem sladkega svetega zakona z ženinom g. Josipom Karisom. Uradnikom zavarovalnice »Feni« v Ljubljani. Za druga je bil g. direktor Avgust Praprotnik, za priče pa g. Schlesinger z Dunaja. Mlada zakonca sta se takoj odpeljala na solčno Adrijo. Želimoa tima obilo sreče!

— **Lj. Tramvaj vozi** nepovirano naravnost, križišče pred pošto s Selenburgovo in Prešernovo ulico in z Dunajsko ceste, pa je še za vozni promet zaprt. Delavci kopljejo temelj za drugi tir na križišču cest pred »Evropce«, nekoliko nižje proti pošti pa temelj fundirajo in polagajo tirnice. — **Na preji od »Evropce«** je že tudi pripravljen material za gradnjo proge. — **Promet pred »Figovcem«** je zopet otežkočen, prevoz z Dunajske ceste na Gospodarsko cesto ni mogel zaradi izkopane temelja proge. Ob trolonjarji pri »Evropci« polagajo tudi telefonski kabel. V splošnem je treba priznati, da gre polaganje tramvajskih tračnic gladko in naglo od rok tako, da promet v mestu ne trpi mnogo. Pri toliki množini prekopanega materiala je res težko hiteti z delom tako, da bi promet v mestu ne zastal. Da gre delo tako hitro od rok je v veliki meri zaslugu znane ekspedicije Rajko Turk, ki s svojimi najmodernejšimi tovornimi avtomobili hitro odvažajo izkopani material in dovažajo vee, kar se rabi pri polaganju tračnic. Tudi tračnice same dovažajo omenjeno podjetje.

— **Lj. Pri nebotičniku** so večer popoldne začeli betonirati fundamente stebre. Nebotičnik je začel torej rasti prav za prav večer. »Betoniranje« bo šlo naglo od rok, mnogo hitreje kot vrtanje »vodnjakov«, tako da nam bo nebotičnik kmalu zrastle čez glave: doslej smo ga za gledali od zgoraj dol.

— **Lj. Kavališki tramvaj.** Komaj se je občinstvo oglasilo s ponižno prošnjo, naj bi tramvaj dolenske proge blagovolil malce postati pri slavnem »Rihterju«, pri Privozu je tramvaj pokazal takol svoje veliko kavalištvo. Odslej naprej bo torej tramvaj postal tam, kjer bi moral že pol stoletja. Njegovo kavalištvo je vzvedlo.

— **Lj. Povečan vodovod** je bil napravljen ta teden ob novih hišah na poti, ki drži z Ižanske ceste proti mestnemu kopališču. Da se svet okoli poslopij bolj osuši, ga bodo posuli z lešem, ki ga dovažajo takovni avto. Tudi cestnice bo treba napraviti, da ga bodo mogli tudi s težkim vozom priti do kopališča. Zdad odlaga tovorni avto leš že pri Ižanski cesti, do samih hiš pa ne more zaradi mehkega sveta.

— **Lj. Z Galileja.** Skozi Žuljavo vas delajo kanal. Spomladi jih bodo napravili še skozi ostale ulice. Sedaj je v delu tudi vodovod, iz katerega si bodo gospodarji lahko napeljali vodo v hiše. Kakor znano, stoji ta vas na silno mehkem, barjanskem svetu. Treba je zabljati v tla kolj pri vsaki zgradbi kolčkarj večje hišice. Pri zida-

Pride!
Marica Lubejeva
v krasni filmski opereti:
Pesmi je konec

Senzacija!
Marica Lubejeva
v krasni filmski opereti:
Pesmi je konec

Niša slovenska
operetna subreta poje
prvič v našem jeziku

— **WILLY FORST,**
— **LIANE HAD,**
— **ERNST VEREBES**

nih hišah pa še posebno, sicer je nevarnost, da bo vse poslopje počasi zlezlo v tla. Tako se je v bližini železnice letos sezidana hiša pogreznila v zemljo za 20 cm.

— **Lj. Z naših cest.** Celovška cesta je popravljena skoraj do Sente Vida. Poprava Dunajske ceste pa ne gre tako od rok, kakor je bilo obljubljeno. Cestni valjar, brez katerega se ne da cestniše temeljito popraviti, je še vedno v akciji na novem tramvajskem tiru proti Šiški.

— **Lj. Plinske cevi na Dunajski cesti** so položili že do mestne mitnice. Jarek za plinsko napeljavo pa kopljejo naprej že ob artillerijskih vojašnicah.

— **Lj. 16.810 bolnikov sprejetih v bolnico.** Do večer je bilo letos v ljubljansko bolnico sprejetih 16.810 bolnikov.

— **Lj. Oddaja krovskih del.** Direkcija državnih železnic, gradbeni oddelček v Ljubljani, sprejema do 28. t. m. ponudbe glede oddaje krovskih del na kurilnici na postaji Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.

— **Lj. Dijalsko podporno društvo na Tehniški srednji šoli v Ljubljani** ima svoj redni občni zbor v četrtek dne 27. t. m. ob 18. v šolski posvetovalnici.

— **Lj. G. Danilo Bučar** je naš publikist znan kot izvrsten izvajalec raznih kupletov, katere po večini tudi sam sestavlja. Njegovo delovanje pa je vsestransko. Uveljavil se je že kot dirigent orkestra Sentjakobskega gospodarskega društva, sedaj pa dirigira godalni orkester delavskega godbenega društva »Zarje«. S tem svojim orkestrom nastopi g. Bučar v ponedeljek, 24. t. m. v dvorani Delavske zbornice. Velik krog njegovih znancev je gotovo zainteresiran na tem, kako bo nastopil orkester delavskega društva pod vodstvom tako praktičnega in za vse lepo vneta dirigenta, kakor je g. Bučar. Program je prav lep in obisk najtopeje priporočamo. Predprodaja v Matični knjižarni.

— **Lj. Ljubljanski Sokol** praznuje letos proslavo ujedinenja dne 1. decembra s slavnostnim zborovanjem, ki bo točno ob 11. dopoldne v društveni telovadnici. Med drugim je poleg zaoblube novega članstva na sporedu prestop pripadnikov moške dece, ki o prekorajili 12. leto, v naraščajo ter naraščajočim v članstvo. Na to slavnostno zborovanje vabimo vse svoje članstvo in vse pripadnike, tako naraščajo, kakor tudi deca. Obvezna pa je udeležba za vse članove pristopivše člane in članice; kdor izmed teh pa bo službeno ali zaradi bolezni zadržan udeležiti se tega zborovanja, naj se zgasi naknadno v društveni pisarni v vrhu podpisa v knjigo zaoblube. — Običajna telovadna akademija za letos odpade zaradi dvomesnega prednjaškega rečaja, ki se zaključuje začetkom decembra ter se bo priredila v prvih mesecih prihodnjega leta.

— **Lj. Električna cestna železnica** je uvedla z današnjim dnem na dolenski prog redno postajališče na vogalu Privozja in Karlovške ceste. Na strelišču na Dolenski cesti pa bo samo zaslon postajališče po potrebi.

— **Lj. Za čast domovine.** Velik zgodovinski film o borbah za Jugoslavijo. Zveza kulturnih društev si je pridobila krasen zgodovinski film domaćega izdelka, film, ki je divna epopeja o naših herojih za jugoslovensko idejo. Film predstavlja vse muke in trpljenje naše zmagovite armade, s krvjo drago plačane zmage, borbe pri Solunu, mukepmu umik preko Albanije in vse neprecenljive žrtve, s katerimi je bilo kupljeno naše končno osvobodjenje. Film, bo predvajala ZKD v premijeri v prostorih kina Ljubljanski dvor. Slavnostna premiera bo v sredo 26. t. m. ob 8. uri zvečer. Na ta film ne smemo zmanjati.

— **Lj. Kirchfeldski župnik.** Samo že danes ob 4. pol 8. in 9. zvečer predvaja ZKD v prostorih kina Ljubljanski dvor prekrasni film »Kirchfeldski župnik« z Wilhelmom Dieterleom v glavni vlogi. Včerajšnje predstave so bile skoro docela razprodane in je film publiku izredno ugajal. Zadržna prilika je, torej še danes, da si vsakdo ogleda ta krasno filmsko delo. Snemano po Anzenruberjevi istoimenski drami.

— **Lj. Lutkovno gledališče Ljubljanskega Sokola** vpripori v nedeljo dne 28. t. m. »Snežulčico«. Pravljičica v 5 dejanjih spisal dr. Ivan Lah, začel točno ob 4. pop. v Narodnem domu vhod z Bleiweisove ceste.

— **Lj. Komarovo stanje** povoljno. Poročali smo, da je pretekli teden na Miklošičevi cesti neki avtomobilski povozil 10-letnega učenca Komana in ga težko poškodoval. Dečkovno stanje je bilo sprva zelo kritično, sedaj se je pa toliko izboljšalo, da je upati, da bo okreval.

— **Lj. Teška nesreča** na glavnem kolodvoru. Sinoči se je na tukajšnjem glavnem kolodvoru pripetila težka nesreča, katere žrtev je postal vlakovodja državne železnice Andrej Šuvine, rojen 1888 leta in stanujoč na Resljevih cesti 27. med premikanjem vlaka je zaradi nenadne sunka Šuvine odletel z vagona in priletel tako trdo na zemljo, da si je poškodoval prsni koš in zlomil več reber. Z rešilnim avtom so ponesrečenega železničarja prepeljali v bolnico.

Čuden izž.

— **Glej, Mihec, kaj leze pod mizo.**
— **To je kaktus, ki zna hoditi.**

Lepote in zanimivosti Sibirije

Sinoči je predaval pod okriljem SPD prof. dr. Hans Halm o ogromni in izredno bogati deželi na daljnem vzhodu

Ljubljana, 21. novembra. Sinoči je v dvorani Delavske zbornice otvorilo Slovensko planinsko društvo sezono svojih predavanj s prav zanimivim popisom po Sibiriji. Od belega obelisk v Uralu skozi Turkestan in Sibirijo do Tihoga oceana. Prostorna dvorana je bila natlačena polna poslušalcev iz vseh slojev, nenavadno mnogo smo pa med njimi opazili redovnikov in duhovščine sploh, ki so z zanimanjem gledali prepovedane lepote daljnega boljševiškega raja. Strmeli so ob opisu čudežnega napredka iz bajnega bogastva tega nam nedostopnega sveta in sanjali, kako bi se lepo misijonarilo po lepih mestih in pravilčno plodnih stepah, če bi ne bilo tam krvoločnih boljševikov.

Skoraj še bolj interesanten kot predavanje samo, je pa postal občinstvu predavatelj dr. Hans Halm, bivši univerzitetni profesor v malem sibirskem Parizu Irkutsku, ko je v svojem pozdravnem govoru predsednik SPD dr. Tomlinšek omenil, da je ta eksotični, pristno rusko poraščen in korenjaški gospod pravzaprav prava ljubljanska sraka, ki je bil celo v Ljubljano pristopen. Njegov ded Albert Halm je bil v našem mestu inženjer in ugleden stavbnik, ki je v drugi polovici minulega stoletja zgradil po Sloveniji zlasti več cerkva. Umrl je ta za naše deželo važni arhitekt šele 1906. star 98 let, a v Ljubljani, kjer je deloval dolgih 60 let, se mu je rodil sin in oče simpatičnega predavatelja, v ruskem in nemškem znanstvenem svetu ugodnega kulturnega zgodovinarja, ki je v »Belu hiši« v Irkutsku imel predavanja tudi o naši literaturi.

Bela hiša v Irkutsku je mogočna palača, kjer je nekdanji vladar skoraj neomajeno nad življenjem in smrtjo vseh vzhodnih Sibircev generalni guverner Vzhodne Sibirije. Tam na drugi strani globusa pa stoji v Washingtonu prezident drugega dela sveta v tej skoraj popolnoma enak »Belu hiši«, da se človek pred to nenameravano podobnostjo obeh rezidenc nehoti zamisliti v zagonetno naključje usode. Kakor imamo pri nas Bele cerkve, Bele Nedelje itd. zato, ker so bile edine zidane in pobejene stavbe med temnimi lesenimi kočami kmetov, tako so tudi v Irkutsku imenovali to palačo »belo«, ker je bila edina zidana med lesenimi hišami kolonistov. In v lesa neizmerno bogati Sibiriji so bile pred svetovno vojno zidane hiše še vedno redkost, ker tudi bogati stanujejo v lepih hišah iz lesa, ki so bogato okrašene z rezbarijami in poslikane z ornamenti. In kakor v Sibiriji, tako je bilo tudi v Ameriki, naši izseljenci pa še danes stanujejo v lesenih hišah, ki so pa seveda opremljene z vsem komfortom.

Profesor Halm je Celjan, ki ga je avstrijska vlada poslala kot slavista in kulturnega zgodovinarja v Rusijo, Rusi so mu pa pokazali pot v Sibirijo, kjer je preživel svo svetovno vojno. Pred 5. leti je izbral dopust, da se je vrnil v Srednjo Evropo, kjer si sedaj služi kruh s predavanji, ki jih je imel že nad 500.

Iz Jekaterinburga, kraja umora carske družine, od Belega obeliska na meji Evrope in Azije je predavatelj povedel poslušalce v Sibirijo, ki zavzema četrtino sveta, po 10.000 km dolgi sibirski železnici do Vladivostoka ob Tihem oceanu. Mimo Omaka in Tomaska nas je peljal v glavno mesto Sibirije Novo Sibirsk, ki se je prej imenoval Novo Nikolajevsk in tako rapidno raste in bogati, da njegov napredek prekaša celo ameriška mesta, saj temu centru bodočnosti tudi pravijo »Sibirski Chicago«. Pod prekrasnim Alkajskim pogorjem se je spomnil nesčetnih vojni ujetnikov, ki so v planinah, kamor še ni stopila noga Evrope, našli smrt, ko so pobegnili iz Krasnojarske, prav nazorno je pa predavatelj opisal Irkutsk v bližini Bajkalskega jezera, ki je pravi čudež sveta. To divno jezero, ki ga imenujejo »Slovansko morje«, ni samo četrto po velikosti, temveč tudi najbolj čisto, da se vidi do 1000 m globoko, in najbolj globoko, saj njegova kristalna globina presega 1500 m. V mestu čiti v bližini meje med Kino in Sibirijo se tte-kajo karavane s čajem, zlatom, kožuhovino in pridelki, ki so tako poceni, da je bilo sibirsko meso, sibirski jajca in surovo maslo pred vojno v Berlinu ceneje kot domače.

Po nepreglednih stepah nas je vodil učeni profesor, ki so tako prostrane in tako plodne, da bi lahko preživljale ves svet. Humus brezskrajnih step je čez 1 m globok in brez gnojenja rodi tako bogato kot najbolj umetno obdelana zemlja angleških lordov. Kako bogat je pa sibirski pragozd, se pa čuje kakor pravljica.

Predavatelj nas je peljal tudi v stran v sibelko človeštva Turkestan, ki je svet za-

se in petkrat večji od sedanje Nemčije. Tam v Samarkandu, mestu iz Tisoč in ene noči, še ne prodajajo blaga za denar, temveč ga menjajo na ogromnem Dvoru menjave. Bajne mošeje z nefritskimi grobovi Timurlenka, ki se je pred 600 leti pred njim tresla vsa Evropa, pravilčna palača kana, ki je prodal sebe in deželo carju, in zopet nazaj k zaščitnikom plodnosti zemlje tistih narodov, ki so v Sibiriji živeli pred preseljevanjem narodov in k šestdesetm raznim narodom, ki so na teh stepah domači in se selijo še iz kraja v kraj, pozimi imajo pa stalna bivališča. Zopet smo pri Irkutsku ob srebrnem 30 centov težkem grobu sibirskega patrona Inokentija, ki je bil katolik, pa je šel v pravoslavna nebesa kot mogočen svetnik. Končno smo mimo čite na kitajski meji že na Tihem oceanu v vele mestu Vladivostok, ki ga pred 60 leti sploh še ni bilo. Kakor je na skrajnem zapadnem robu Azije v Carigradu Zlati rog, tako je tudi na skrajnem njenem iztoku v Vladivostoku Zlati rog poln zastopnikov narodov vsega sveta. Daleč, daleč od Ljubljane, saj nas je predavatelj, ki ga je občinstvo nagradilo za poučni potopis in slike z najtopejšim aplavzom, pripeljal tako daleč, da so otroci v Vladivostoku že hiteli v šolo, ko smo mi v istem času legli šele spat. In vendar je od nas pa do tega je naša slovanska zemlja...

Bogata izbira MIKLAVŽEVH DARIL
za majčke, in sicer lepe aluminijaste kuhinjske garniture, vedrice za pesek in lopatice dobite najugodnejše pri trvdki **STANKO FLORJANČIČ** LJUBLJANA Sv. Petra cesta 35
Oglejte si izložbo!

Iz Celja

— **C. Važna seja** mestne občinske uprave. Drevi ob 18. uri se bo vršila v sejni dvorani mestnega načelstva proračunska seja celjskega mestnega občinskega sveta, na kateri bo predčan zapisnik zadnje seje, nakar se bo razpravljalo in sklepalo o občinskem proračunu za poslovno leto 1931. Za sejo vlada v vseh krogih veliko zanimanje.

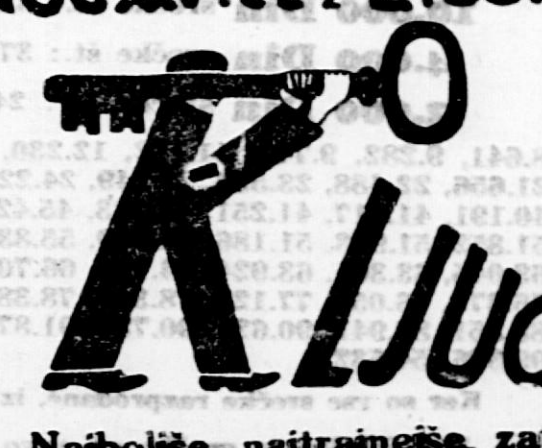
— **C. Davkoplačevalcem!** Opozorilne polnočnice za četrto četrtletje je dostavila davčna uprava v Celju vsem davkoplačevalcem pravočasno. Od 15. t. m. veljajo te polnočnice že kot izvršeni opomini. Kdor pa kljub temu ne bo poravnal terjanege zneska, se bo pri njem izvršila rušenje znaka po 23. t. m. Jutri je torej zadnji dan za nakazilo zneska.

— **C. Hiralnica za umobolne** v Novem Celju. Banska uprava, ki je nedavno kupila od g. barona Turkovića graščinsko poslopje Novo Celje pri Zalcu s posestvom vred, je sklenila poslopje adaptirati v modernim zahtevam odgovarjajočo hiralnico za umobolne, čimer bo močno razbremenjena banovinska umobolnica na Studencu pri Ljubljani. Druga javna pisarna ofertalna licitacija za prevzem ključavničarskih, steklarskih, pleskarskih in slikarskih del ter montaže centralne kurjave in dvigala se bo vršila v torek 25. t. m. ob 11. uri.

— **C. Smučarski klub** v Celju bo imel svoj ustanovni občni zbor v petek 28. t. m. ob 20. uri v gostilni »Pri zelenem travniku«.

— **C. Mesto venca** na grob pok. g. Petru Majdiču, veleindustrialcu v Celju, je darovala Cinkarna d. d. v Celju znesek 200 dinarjev za uboge v občini Celje - Okolica. Iskrena hvala!

NOGAVICE z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Moderen pisatelj.
— **Zakaj** pa ne končate svojega romana?
— **Model** mi je pobegnil z nekim gajpeljcem.

K. K. G. Brown:

Vitez enega dne

Roman

Toda Moppetova ga žal ni videla v tej luči. Sveta se ni poznala, rojena in vzgojena je bila v Sandhivenu, kate-rega ni nikoli zapustila, svoje poznavanje življenja je črpala samo iz pustolovskih romanov, opisujočih nevarnosti, ki prete lepih dekletam, če jih razmere prisilijo služiti si vsakdanji kruh v krutem moškem svetu.

In tako ni čuda, da je videla v nedolžnem prijateljskem izrazu sira Waltera uvod v prizor, ki je tako živo opisan v šestem poglavju romana »Samo stenotipistka!«, kjer je bila Pamela Darlingtonova prisiljena zavrniti nepošteno ponudbo sira Rogera Vansittarta, starega zapeljivca in razuzdanca. Z drastičnim Pamelinim primerom pred očmi in z zavestjo, da je službo itak že odovedala, pa tudi iz prirojene antipatije do sira Waltera je takoj vedela, kaj mora storiti.

Njena desnica, utrjena v težkem delu, se je bliskovito iztegnila in že se je razlegel silen udarec. Sir Walter se je prijel za lice in se opotekel nazaj.

Kaj si drznete, ostudni, stari razuzdanec? — je zaklicala Moppetova z glasom boga-boječe device, braneče svojo čast in devišvo. Nekaj časa je stala in zrla z viška na svojega prese- nečenega gospodarja. Potem se je pa dostojno obrnila in krenila proti vratom. Žal ji je bilo, da ni nihče videl tega prizora, ki je tako glasno pričal o njenem devištvu.

Toda ta čas je opazila, da ji ni treba biti žal. Na pragu sta namreč stali dve hvaležni priči njene kreposti — J. Harrison Hopper iz Chicaga in George Gibbs brez stalnega naslova.

XV.

Obrekovanje in podkivanje.

Knjižni trg pošilja zadnje čase v svet mnogo koristnih in cenjenih knjžic, s pomočjo katerih naj bi ljudje brez boljše izobrazbe, ali s prirojenim pomanjkanjem inteligence reševali razne manjše družabne probleme vsakdanjega življenja. Za mal denar se lahko po savoir-faire hrepence bitje seznanji z etiketo v vseh strokah in pridobi one ugledne manire, po katerih se odključijo ljudje, ki vedo ne samo kako se je do špagli in pozdravljajo škofje, temveč tudi, kako se stopi v plesno dvorano kako se izbira z vinskega lista in kako se naslovi pismo polbratu vojvodi s očetove strani.

Toda zdi se, da je vendar še en položaj, katerega so avtorji teh nenadomestljivih knjižic prezrli. Niti v »Družabnem katekizmu«, niti v »Vademecumu mladega častihlepneža«, niti v »Lepe manire lahko in hitro« ni povedano, kako se mora ravnavati član parlamenta, če ga zasačijo v hipu, ko mu ogorčena, mišičasta in krivična sobarica primaje krepko zausnico. To dokazuje, da niti strokovnjak v etiketi ne more misliti na vse.

Sir Walter Bellerby je stal sredi galerije nepremično kakor da je udarila vanj strela. Debelo je gledal in se prijel za rdeče lice. Z veseljem bi bil sprejel dober svet, kako izmotati se iz kočljivega položaja. Bil je zelo presenečen, močno ogorčen in v hudi zadregi. Presenetilo ga je bilo kričeče nerazumevanje Moppetove, ogorčen je bil, da si je drznila navadna služkinja udariti njega po obrazu, ki jo je tako rekoč redil, v zadregi pa zato, ker ni vedela, ali sta Gibbs in Hopper videla njegovo sramoto. Prvič v življenju ni mogel spraviti sir Walter iz sebe niti besedice.

Posledica je bila dolga mučna pavza. Končno si je Moppetova opomogla od začudenja. Spomnila se je, da je junakinja trenutka. Zato je ponosno dvignila glavo in dostojanstveno odkorakala iz sobe, ne da bi pokazala, da se ji mudi ali da ji je žal, da je svojega gospodarja udarila. Gibbs se ji je spoštljivo umaknil. Hopper je pa stopil naprej in nagovoril strmečega sira Waltera:

Upam, da nama ne boste zamerili, sir Walter, da sva vas tako presenetila. Vrata so bila odprta in nikjer ni bilo žive duše. Tako sva vstopila. Videla sva, — je pripomnil diplomatično, — kako sobarica odhaja iz galerije, pa sva mislila, da ugetnete biti tu.

Zadnje Hopperjeve besede naj bi bile — in so tudi bile — balzam na izmučeno dušo ubogega sira Waltera. Navzlic temu pa ni odgovoril nič kaj navdušeno, kajti vedel je, da sta mu morala ta dva človeka slediti, če sta prišla tako hitro v Old Hall. To je bilo res čudno!

— Zelite? — je vprašal malomarno. Kakor da je uganil njegove misli, je začel Hopper pojasnjevati.

— Bojim se, da se vam bo zdelo malo čudno, sir Walter, da prihajava tako hitro za vami. Toda vaše pripovedovanje me je tako presenetilo, da mi se na misel ni prišlo vprašati vas, ali bi vam mogel kaj pomagati. To je strašno, priti ob tako dragoceno sliko. Z Gibbsom bi bila zelo srečna, če bi vam mogla kaj pomagati. Hotela sva vas dohiteti, toda najin avto bi ne dohitel niti šepastega človeka. In tako sva sklenila ustaviti se pri vas in vam povedati, da lahko računate z nama. Mislim, da se moramo ljubitelji lepih slik vedno podpirati. Morda ste pa že kaj slišali, a?

Sir Walter ni več tako mrko gledal. Prihod nepričakovanih gostov ob tako neugodnem času sicer ni bil nič kaj vesel, vendar je pa čutil, da bi ne bilo politično, če bi to pokazal. Hopper res ni bil volilec njegovega okraja, toda bil je zelo bogat Američan, kar je prikazen, pred katero ima povprečni član parlamenta zelo velik respekt. Pa tudi Gibbs kot njegov prijatelj ni bil kar si bodi. Poleg tega se ni dalo tajiti, da je zelo lepo, da se Hopper tako zanima za ukraden sliko, katero bi bil rad sam imel. In tako se je sir Walter prijazno nasmehnil, rekoč:

— Zelo ljubeznivi ste, gospod Hopper, in hvaležen sem vam, da se tako zanimate za mojo sliko. Toda k sreči sem že rešen skrbí. Slika je zopet tu. — Stopil je korak nazaj in pokazal na mizico. Hopper in Gibbs sta se zdrznila in ozrla presenečeno na sliko.

— Glej, glej! — je vzkliknil Hopper. — Neverjetno, — je zamrmral Gibbs. — Nehote je stopil korak naprej, potem je pa obstal in zardel.

— Kaj takega! — je dejal Hopper in vprašal: Kako ste mogli dobiti sliko nazaj, sir Walter?

— Hm... po pravici rečeno, — je odgovoril sir Walter nekam v zadregi, — saj še sam ne vem, kako se je vse to zgodilo. Ko sem se vrnil, sem našel sliko na mizi in ni se mi še posrečilo ugotoviti, kako je prišla sem, niti kdo je snel s stene drugo sliko — Romneja. Sluga, ki najbrže ve, je prav kar odšel z doma.

— Kaj poveste! — je vzkliknil Hopper. — Torej niti ne veste, ali so zasačili ta dva tička ali ne? Ta je pa dobra. Veseli me pa zelo, da ste dobili sliko nazaj. In prepričan sem, da je tudi moj prijatelj vesel — kaj ne, Gibbs?

— Seveda, seveda, — je pritrdil Gibbs in se poželjivo ozrl na mizico. — Hvala, — je dejal sir Walter. — To mi je v veliko tolažbo. — Kar je obmolnil in nastavljal roko na uho, da bi bolje slišal. — Kaj je bilo to?

Razlika med moškim in žensko

V starih časih so mislili, da je velika, zdaj pa vidimo, da je ni

Se ni dolgo tega, ko je veljala ženska splošno za šibkejši spol, ki ne samo telesno, temveč tudi duševno daleč zaostaja za moškim. To naziranje je pa sedaj ovrženo, kajti ženske so začele z moškimi uspešno tekmovali na vseh poljih človeškega udejstvovanja. Imajo celo nekatere lastnosti, s katerimi se lahko dvignejo nad moške. Prof. A. Abrahams pravi, da so ženske telesno mnogo bolj odporne, kakor moški. Florentinski profesor Uginelli je pa ugotovil, da so ženske za bolečine manj občutljive in proti boleznim bolj odporne kakor moški. Res je sicer, da ženske rade omedlevajo, toda to je bolj taktična poteza in podedovana navada, kakor prirojena napaka.

Neki ameriški psiholog se je prepiral o tem pri svojih poizkusih na študentih in študentkah montrealke univerze. Spoznal je, da razburjenje nič bolj ne vpliva na žensko, kakor na moško srce. Tudi telesno se lahko ženske kosajo z moškimi, kakor je ugotovila posebna angleška komisija, ki je prišla do zaključka, da ženske pri dviganju težkih bremen prav nič ne zaostajajo za moškimi. Seveda to ne velja za vse ženske. Ženske dočakajo povprečno tudi višjo starost, kakor moški. So pa odločno bolj nervozne in razburjive. Dr. E. Williams je delal v psihoškem zavodu univerze v Illinoisu in tem pogledu poskuse in spoznal

je, da kažejo ženske pri izpitih močnejše patelarne reflekse kakor moški. So tudi mnogo bolj razburjive, toda njihova jeza ne traja tako dolgo, kakor pri moškem. Čeprav se lažje razburijo, so vendar konzervativnejše in manj vnete za izpremembe, kakor moški.

Ženske veljajo splošno za zelo ravedne. Profesor columbijske univerze Nixon pa pravi, da to ni res. Mnogi menijo, da se ženske zelo lahko prilagode novim razmeram in ljudem in da v tem pogledu daleč nadkriljujejo moške. Profesorja Sauerbruch in Valentini pa pripisujeta to lastnost moškemu. Za izrazito žensko lastnost velja splošno sramežljivost. Zdi se pa, da med moškimi in ženskimi v žensko glede sramežljivosti ni velike razlike. V kolikor so ženske zdaj še sramežljivejše, je to posledica njihove prejšnje vzgoje. Žensko hrepenenje ravnati se po modi je tako vplivalo na njihovo sramežljivost, da govore nekateri že o tem, da so zdaj moški sramežljivejši, češ, da v ljubavnih zadevah niso tako indiskretni, kakor ženske. V obrambo žensk je pa treba omeniti, da igra ljubezen v duševnem in čustvenem življenju ženske mnogo večnjo vlogo, nego pri moškem, ki se v pogovorih bolj zanima za denar in sport, dočim govore ženske najraje o oblekah in ljubezni.

Nova metoda preizkušanja krvi

Slavni ruski biolog dr. Manojlov je kemično preiskoval kri plemičev in židov in ugotovil je bistveno razliko med krvjo enih in drugih. Med biologi in antropologi, pa tudi med laiki je vzbudila ta ugotovitev veliko presenečenje. Dr. Manojlov je preiskoval kri židov in ruskih plemičev. Kri je primešal nekaj kapljic solne raztopine in barvila (cresyl-violet). V židovski krvi je barva popolnoma ali skoro popolnoma izginila in ostal je samo modrikast, odnosno zelenkast odtonek, dočim je ostalo v krvi ruskega plemiča barvilo deloma nerazkrojeno in je bilo modro-rdeče. Židovska kri je oksidirala mnogo hitreje, kakor kri ruskega plemiča.

Dr. Manojlov je naprosil več biologov, naj mu pošljejo vzorce židovske in ruske plemiške krvi, označene samo s številkami, izvor krvi pa naj ostane znan samo pošiljateljem. Preiskal je 202 vzorca in v 187 primerih je točno ugotovil, jeli kri židovska ali plemiška. Dr. Poljakova, ki deluje v državnem zavodu komisarijata narodnega zdravja v Leningradu, je porabila metodo dr. Manojlova za ugotovitev očetovstva. V primerih čiste zaskonske zveze, ko sta oče in mati pripadala isti narodnosti, je krvna reakcija otroka soglašala z reakcijo roditeljske krvi. V mešanih zakonih pa spominja barva otrokove krvi na očetovo ali na materino. Mešani zakoniki med Rusi na eni ter Nemci, Poljaki in Finci na drugi strani dajo otroku kri, ki reagira kakor ruska, dočim imajo otroci iz mešanih zakonov med enim ruskim in drugim židovskim zakoncem židovsko kri.

Dr. Poljakova je prišla do zaključka, da ima v čistem zakonu otrokova kri isto reakcijo, kakor očetova in materina. Če pa da kri otroka in matere različno reakcijo, je jasno, da oče ni

iste narodnosti, kakor mati. Če pa ima otrok jasno rasno reakcijo, ki odgovarja materini narodnosti, lahko pripada oče narodnosti, katere krvno reakcijo so ugotovili pri otroku. Te ugotovitve bodo igrale najbrž veliko vlogo v sodnih sporih zaradi očetovstva.

20 letnica smrti Leva Tolstega

Včeraj se je spominjal kulturni svet 20letnice smrti slavnega ruskega pisatelja in filozofa Leva Nikolajeviča Tolstega. Trinajsti apostol so mu dejali zaradi njegovega fanatičnega prizadevanja moralizirati ljudi. Zlasti v drugi polovici svojega dolgega življenja je začel oznanjati svoje lastno pojmovanje krščanstva in krščanske ideale, ki si jih je ustvaril kot eden največjih mislecev vseh časov. Imel je mnogo pristav, pa tudi nasprotnikov. In še zdaj je mnogo mislecev, ki trdijo o filozofiji Leva Tolstega, da je pomagala oslabilu rusko voljo in pripraviti pot sedanjemu boljševizmu.

Ta apostolsko-filozofska stran pa ni glavna odlika Leva Tolstega. Vsa teža pomena te mogočne pojave v zgodovini človeštva leži v velikih romanih in mnogih povesti, izmed katerih so nekatere naravnost klasične. Tolstega »Vojna in mir«, »Anna Karenina«, »Moč teme«, »Kreuzerjeva sonata«, »Kozak«, »Izpoved«, »Kavkaški jetnik« itd. so dela, ki jih po pravici pristojevalo med najboljšimi, kar jih je doslej ustvaril človeški duh. Tudi konec življenja Leva Tolstega nas preseneti in pretrese. Kot 82letni starec se je skrivnostno umaknil življenju in rodbini. Jasnopoljski filozof spada nedvomno med izredne pojave, kakršnih pozna zgodovina malo.

Ako želiš imeti lepe knjige, pristopi k Vodnikovim družbi!

Kaj je z Levinom

O aretaciji bogatega Američana Levina, ki je preletel s Chamberlainom Atlantski ocean, smo že poročali. Njegovi prijatelji napenajo vse sile, da bi dokazali, da gre za nesporazum. Preiskava je pa dognala, da je bil Levine res v zvezi z mednarodno organizacijo ponarejevalcev denarja. Dunajska policija ga pridno zaslišuje, toda vse njeno prizadevanje dokazati mu zločinske namene je brezuspešno. Zanimivo je, da Levine ni bil na Dunaju in na Semmeringu sam. Njegova afera ima dokaj pikantno ozadje. V dunajskem hotelu »Imperial« je imel najeto krasno stanovanje, v katerem se je kratkočasil s tako zvano »demančno kraljico« Mabel Bollu, znano iz najelegantnejših evropskih kopališč in letovišč, posebno s francoske rivijere.

Te dame se je prijel ime »demančna kraljica« zaradi njenega pravilnega naziva. Nedavno se je razširila vest, da namerava poleti čez ocean. Tudi na Semmeringu, kjer je bil Levine aretiran, ko je vstopil z njo v tržaški brzovlak, je stanovala z njim v hotelu. In ona mu je baje prigovarjala, naj si preskrbi denar za ustanovitev nove igralnice v Franciji.

O cenah mesa v Zasavju

Litija, 20. novembra.

V zadnjem času so se pojavile v dnevnih vestih, češ, da prodajajo zasavski mesarji meso s prevelikim dobičkom. Glede na zadnji dopis iz Zagorja pod naslovom: »O pretiranih mesnih cenah« so se sestali litijski in zagorski mesarji pri Borisku v Litiji, kjer so sklenili naslednje:

Danes stanejo volje žive teže 8.50—9.50 Din, meso pa prodajamo po 18 Din. To ni pretirana cena!

Po vseh večjih mestih, tako v Ljubljani, Mariboru, Celju, Zagrebu itd. so pokazale preizkušnje uradnih komisij, da je primerno, če se glede na vse odpadke in režijske stroške prodaja meso še enkrat dražje, kakor pa je bilo kupljeno. Radi pocenitve kož in loja se mora del stroškov prevladati na meso. To zahteva vsakokrat pravilna trgovska kalkulacija.

Živi prašiči so se pocenili v Zagorju in Litiji v zadnjem času za 3 Din pri kilogramu žive teže, mi smo pa šli s cenami pri slanini za 6 Din pri kilogramu navzdol, pri mesu pa za 2 Din pri kg. Torej smo vsaka kor upoštevali pocenitev prašičev.

V Zagorju je zadnje leto določena cena mesa s strani litijskega sreskega načelstva za goveje meso I. vrste od 18—19 Din pri kilogramu, teletini in svinjini pa po 22 do 24 Din. Upoštevalo težavne prilike, ki so nastopile v zadnjem času pri nas zaradi rudarske krize v vsej zagorski kotlini dolini smo držali ceno za goveje meso vedno po 18 Din, teletino in svinjino pa po 22 Din za kg.

Očitki gotovih krogov, da zaslužijo litijski in zagorski mesarji pri svojem obratu nad 25% je smešni! Saj zaslužimo do sedaj le od 8% do 10% in nič več!

Da ustavimo vse neosnovane govorice in pisanje o naših pretiranih, mastnih zaslužkih, prosimo, da pristojno oblastvo imenuje komisijo, ki se naj prepriča o resničnosti naših trditve.

Obenem pa opozarjamo na to, na kar smo litijski okrajno glavarstvo že ob neki priliki opozorili. V našem okraju koljejo prašiče kar na debelo mnogi gostilničarji in prodajajo meso in slanino. Naš prvi opomin in korak je bil brezuspešen. Danes smo še vedno na istem in prosimo, da se te nepravilnosti, ki posegajo v drugo obrt, preprečijo.

Mesarska zadruga za litijski sodni okraj.

Žrebanje v drž. raz. loterij

Zadnji (milijonski) razred

Za event. tiskovne napake ne prevzamemo odgovornosti.

Dne 18. novembra so bili izžrebani sledeči dobitki:

Din 2000 št. 68.703, 69.446, 87.999.

Din 500 št. 1873, 1879, 1895, 8009, 8079, 9710, 9755, 9768, 13872, 13897, 16053, 17957, 17976, 17998, 27747, 27753, 27795, 27799, 29270, 33769, 33789, 34164, 34184, 34186, 34199, 36680, 37707, 37753, 37786, 38101, 39585, 42994, 44126, 44146, 46667, 47401, 47446, 47467, 47493, 47499, 48376, 49466, 56038, 58040, 58064, 58085, 58097, 57323, 57347, 57366, 58604, 59526, 59536, 59537, 66411, 66422, 66435, 66445, 66452, 66459, 66462, 66481, 67508, 67517, 67586, 68749, 68751, 68758, 69102, 69142, 69200, 69402, 69425, 72098, 73771, 73773, 73993, 75141, 75200, 76665, 77207, 77219, 77268, 77311, 77318, 77336, 77345, 77373, 78048, 78064, 81291, 84164, 86967, 87264, 87295, 87868, 87892, 87894, 87980, 87982, 87986, 89109, 96344, 98101, 98113, 98195, 98961, 99000.

Dne 20. novembra so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

10.000 Din srečke št.: 3.022, 15.080, 48.483, 55.445, 76.351;

4.000 Din srečke št.: 37.562, 43.722, 51.438, 59.248, 94.646;

2.000 Din srečke št.: 24, 191, 2.730, 3.132, 5.082, 5.796, 6.676, 7.920,

8.641, 9.282, 9.742, 11.112, 12.230, 12.631, 13.645, 13.507, 14.229, 16.947, 19.539, 21.656, 22.488, 23.506, 23.749, 24.229, 26.813, 27.512, 28.863, 30.218, 36.853, 39.153, 40.191, 41.217, 41.251, 43.983, 45.421, 45.956, 46.112, 47.476, 50.726, 50.860, 51.560, 51.852, 51.973, 51.186, 54.709, 55.837, 55.975, 57.646, 60.578, 61.489, 62.818, 62.533, 63.045, 63.561, 63.924, 64.199, 66.700, 67.368, 68.866, 70.901, 71.696, 75.085, 75.561, 76.373, 76.051, 77.127, 78.344, 78.588, 78.914, 79.703, 80.792, 82.864, 83.505, 85.511, 88.851, 88.941, 90.621, 90.780, 91.870, 92.065, 93.137, 94.740, 95.309, 96.015, 96.875, 99.356, 54.532.

Ker so vse srečke razprodane, izžrebanih srečk ne moremo več zamenjati.

Naročnice za srečke za novo kolo drž. razr. loterije, bomo priložili »Jutru« okrog 1. decembra. Napredaj pa bodo srečke v vseh podružnicah »Jutra«.

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakom! — Na vprašanje brez znakov ne odgovorjamo! — Najmanjši oglas 5 din 5—

BUDILKE (wecker)
a 50.— Din z garancijo. —
IVAN PAKIZ, LJUBLJANA.
Pred škofijo 15. 2838

SLUŽBO DOBI
v hotelu Mikli sluga, vešč
nemščine in evet. italijanščine.
Prednost imajo že v tem poslu
verzirani. 2876

LOKAL ozir. SKLADIŠČE
za suho robo se odda takoj v
najem na Turjaškem trgu št. 5.
2861

Ivan Magdič, krojač
Ljubljana, Gledališka ulica
št. 7 — se priporoča za je-
sensko sezono. 2822

MESTO INKASANTA,
skladničnika, kletarja ali kaj
primerneja išče intel. mlad,
zdrav gospod, kavičje zmožen;
1 mesec brezplačno. Srednjejo-
lec, praksa največ z gospodar-
skimi pridelki, vešč slovenščine,
srbohrvatskega in nemškega
jezika. Nastop takoj ali po do-
govoru. Ponudbe na upravo »Sl.
Naroda« pod »Energičen« 2865c.

PAVI NAPRODAJ!
Mlad par in 2 samca. Vpraša
se pri: Dragotin Hribar, Ljub-
ljana, Zaloška cesta 14. 2868

ZASTOPSTVA IŠČE
agilen trgovca katerekoli bran-
že za Slavonijo. Potuje na last-
ne stroške. — Cenj. ponudbe
na: Ivan Kozmar, Pakrac. 2867

**1 KLEPARJA, 1 INŠTALA-
TERJA in 2 VAJENCA**
sprejem takoj. Nastop takoj.
Delo trajno! — Franc Šramek,
Tržič. 2866

L. Mikuš
LJUBLJANA. Mestn trg 15

priporoča svojo zalogo
dežnikov in solčnikov
ter sprehajalnih palic.
Popravila se izvršujejo
: točno in solidno. :

Samostojen, prvovrsten polir

za visoke stavbe se sprejme takoj. Javi
naj se dne 22. t. m. med 8. in 9. uro pri
portirju hotela Union v Ljubljani.

„Geco“ patrone z nemškim »Rothweilskim«
smodnikom in nove vrste lovske
patrone z nemškim »R.«, napolnje-
ne z nemškim Hasloch brezdimnim
smodnikom, ima vedno v zalogi

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Kongresni trg št. 9.

Neizprosnna smrt nam je iztrgala iz
srede srečne družine našo nadsveto dobro
soprogo in iskreno ljubljeno, nepozabno
mamico, hčerko, sestro, teto in taščo,
gospo

Fani Gregorčičevo
rojeno Koširjevo

Pogreb nepozabne se bo vršil v soboto
popoldne ob 16. uri iz mrtvašnice pri
Sv. Krištofu.

Ljubljana, 21. novembra 1930.

Zalujoči soprog FERL, hčerka OLGA,
sin RIHARD, in ostali sorodniki.